

DRZNI.SI: zgodbe o uspehu

Tudi v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja se, podobno kot druge knjižnice, srečujemo z upadom obiska naših uporabnikov v zadnji triadi osnovne šole. Eden od projektov, s katerim se želimo omenjeni skupini bralcev čim bolj približati, se imenuje Drzni.si. V tem prispevku bi ga rad podrobneje predstavil. Z njim se povezujemo z lokalnimi osnovnimi šolami. Učencem se predstavijo mlade in znane osebnosti, ki so s svojim talentom, trdim delom, drznostjo in uspehi, lahko vzor mladim ljudem. Le-te povabimo še k branju, saj so znane osebnosti pogosto tako ali drugače povezani s knjigami.

Knjižničarji sami lahko ogromno naredimo s tem, da gremo med mlade in jih navdušujemo za branje. Seveda pa je nekaj povsem drugega, če jih k temu nagovori znana oseba, ki jo poznajo iz televizije, radia, spleta, družbenih omrežij ali časopisja; po možnosti mlajše generacije, da se z njimi lažje poistovetijo. V mislih imamo tudi učence, ki že razmišljajo o svoji poklicni poti. Temu primerno smo tudi izbirali sogovornike. S projektom smo začeli v šolskem letu 2021/2022.

Dogodek poteka tako, da v dveh šolskih urah knjižničar najprej na kratko predstavi projekt in gosta ter z njim vodi pogovor. Obvezno je, da le-ta govori o svojih osnovnošolskih in srednješolskih letih ter takratnih poklicnih predstavah in željah. Pri svoji poklicni poti govori o dobrih in slabih platih, pač tako, da se čim bolj približamo ciljni publiki.

Drugi del temelji na odnosu gosta do branja. Izpostavimo njegove bralne navade, priljubljene avtorje in dela. Posebej zanimivo je, če je avtor tudi sam.

V prvi sezoni smo v OŠ Bistrica pri Tržiču gostili vrhunskega kolesarja Mateja Mohoriča, ki je govoril o odrekanih, ki so potrebna pri športu, z njim smo se posvetili romanu Nikoli ne reci, da te je strah, ki se lepo povezuje z Matejevo športno potjo. V OŠ Križe smo povabili pevko Evo Boto, ki je spregovorila o izkušnjah pri nastopu na Evroviziji in oddaji Znan obraz ima svoj glas. Predstavili smo knjige Zgodbe za lahko noč za uporniške punce, Zgodbe za fante, ki si drznejo biti drugačni in Zgodbe za otroke, ki si drznejo biti drugačni. Njihovo glavno sporočilo je, da lahko vsak, ne glede na vse prepreke, uresniči svoje sanje. Na OŠ Tržič smo za zaključek prve sezone gostili še igralca Jerneja Kogovška. Na svoj duhovit način se je predstavil učencem, za konec pa interpretiral pesem Toneta Pavčka z naslovom Poklici.

Drugo sezono je odprl komik, voditelj, scenarist in improvizator Rok Bohinc, domačin. Učencem je predstavil svojo knjigo, mladinsko kriminalko Smrdljivc, v kateri je dogajanje postavil na eno od tržiških osnovnih šol. Knjiga je že kako leto pravi hit med tržiško mladino, zagotovo pa jo poznajo tudi širše. Na OŠ Križe je sledil komik in voditelj Malih sivih celic Rok Škrlep. Izpostavil je, da jemlje to, da nasmeje ljudi, kot svoje poslanstvo. To je v določenem obdobju počel tudi brez plačila. Važno je, da ljudje delajo stvari s srcem. Sicer pa mu je delo z mladimi pisano na kožo in tako uživa v vodenju televizijske oddaje. Posvetili smo se knjigi Od genov do zvezd avtorja Saša Dolenca. Seveda smo predstavili tudi zbirko knjig Male sive celice. Sezono smo na OŠ Tržič zaključili z igralko Lucijo Harum, ki je govorila o razvijanju igralske kariere, pa tudi o izobraževanju na ostalih področjih. Tokrat smo se v bralnem delu posvetili dramskim besedilom.

Projekt in vse dogajanje okrog njega smo preselili še na splet. Posnetke pogovorov, vprašanja in izjave, ki smo jih posneli izven prireditve, smo objavili na Instagramu in TikToku. Učence smo povabili k reševanju ugank, z namenom, da na ta način pridobimo hkrati še čim več sledilcev spletnih objav naše knjižnice.

Vsakič smo izvedli tudi anketo, katere rezultati izkazujejo navdušenje nad projektom, tako od učencev, kot tudi od ravnateljev in učiteljev.

Če na koncu povzamem: projekt Drzni.si se osredotoča na mlade ob koncu osnovne šole. Vsi knjižničarji se srečujemo s kroničnim upadom bralcev v tej starostni dobi. Prav zato je potrebno tej skupini posvetiti veliko pozornosti. Seveda nas bodo sprejeli, če jim pridemo nasproti s temami, ki so jim zanimive oz. aktualne. Projekt Drzni.si se je izkazal za zelo primerne. Znotraj njega smo si zastavili naslednje cilje:

- spodbujanje branja za intelektualni, čustveni, socialni in jezikovni razvoj mladostnikov,
- razvijanje njihovih bralnih interesov,
- promocijo pozitivnega odnosa do branja med mladostniki,
- izmenjavo bralnih izkušenj,
- okrepljen stik ciljne skupine s knjižnico (tudi prek družbenih omrežij),
- povečano izposojanje mladinske literature in
- spodbujanje razvoja posameznikovih interesov in (poklicne) identitete.

Že na prvi pogled so obširno zastavljeni. Pravi rezultati dela se bodo pokazali šele na daljši rok. Pozorni bomo na osebni stik z udeleženci projekta, ki nam bo dal prvo (subjektivno) oceno. Pomembna bo analiza obiska naših spletnih portalov. Pokazatelj, kjer si želimo največji preboj, pa bo statistika obiska bralcev v knjižnici in statistika izposoje gradiva ter članstva v knjižnici. V Strategiji razvoja naše knjižnice namreč lahko razberemo, da se je članstvo do 15. leta v zadnjih 10. letih, z redkimi izjemami, gibalo pod 40 %, medtem ko standardi za splošne knjižnice predvidevajo 60 %. Projekt Drzni.si je torej eden od smelih projektov, s katerim smo namenjeni graf obrniti navzgor.

Nejc Perko
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja

Viri:

- Letna poslovna poročila Knjižnice dr. Toneta Pretnarja (<https://www.knjiznica-trzic.si/letno-poslovno-porocilo/>)
- Strategija razvoja Knjižnice dr. Toneta Pretnarja (<https://www.knjiznica-trzic.si/http-knjiznica-trzic-splet-arnes-si-files-2021-06-strategija-razvoja-knjiznice-dr-toneta-pretnarja-2021-2025-pdf/>)

- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028) (<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/Zakonodaja-ki-ni-na-PISRS/Kulturna-dediscina/2ffbd52377/Strokovna-priporocila-in-standardi-za-splosne-knjiznice.pdf>)
- Slikovno gradivo iz arhiva Knjižnice dr Toneta Pretnarja

Drzni.si z Jernejem Kogovškom na OŠ Tržič (marec 2022)

Drzni.si z Rokom Škrlepom na OŠ Križe (februar 2023)

Uganka z največ ogledi: Katero detektivsko zbirko, ki jo je napisala Enid Blyton, je v osnovni šoli najraje brala Eva Boto?

QR koda za dostop do YouTubovega kanala Knjižnice Tržič